

מאמר ט"ו

אמר לי תא אחוי לך היכא דנשקי ארעא ורקיעא אהדדי שקלתא
לסילתאי אתנחתא בכוותא דרקיעא אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה
אמינא ליה איכא גנבי הכא אמר לי האי גלגלא דרקיעא הוא דהדר
נטר עד למחר הכא ומשכחת לה

לעין כי לא ביד האדם להתעשר ולא
לשבוע מיגיע כפו, רק ה' נותן לחם
לכל בשר, כמו שאמרו (תהלים עח, כג)
ודלתי שמים פתח וגו', וכן (דברים כח,
יב) יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את
השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך
את כל מעשה ידיך, וכן אנחנו מתפללים
(נעילה דיו"כ) שערי שמים פתח ואוצרך
הטוב תפתח, כי חלונות יש ברקיע
שמשם הקב"ה מקבל תפילות ישראל
ומשם משפיע להם מזונות בכל יום,
וזה אומרו, וחזי דעביד כוי כוי.

**שקלתי לסלתאי ואנחתא בכוותא
דרקיע:** פי' שהתפללתי לה' שיתן לי
מזונותי.

אדמצלינא בעיתיה ולא אשכחיתה:
כמו שאמרו (נדה ע, ב) שאלו את רבי
יהושע, מה יעשה אדם ויתעשר, אמר
להם ירבה בסחורה וישא ויתן באמונה,
אמרו לו הרבה עשו כן ולא הועילו,
אלא יבקש ממי שהעושר שלו וכו',

היכא דנשקא ארעא ורקיעא אהדדי:
פי' כי היצר נקרא סוחר, דאסחר לגופא
בזיגין בישין כמ"ש בזוהר (ח"א קצח, א),
והוא מסיתו לפרוש מדברי תורה מפאת
שמראה לאדם פני הראות הטוב
מחמרת העולם ומלואה, והאדם
בהשקפה ראשונה לא יאבה שמוע אליו,
בזכרו כי יפה שעה אחת קורת רוח
בעולם הבא מכל חיי העולם הזה (אבות
פ"ד מ"ז), אף הוא היצר ישוב אמריו לו
הלא אמרו רז"ל (ברכות ח, א) גדול הנהנה
מיגיע כפו יותר מירא שמים, ואז תזכה
לשתי שולחנות של עולם הזה ועולם
הבא, וזה אומרו **תא**, קום מן עסק
התורה, **ואחוי לך** מקום שתזכה לשניהם
הנה, וזה **היכא דנשקא ארעא ורקיעא
אהדדי**, כנ"ל שתזכה לשתי שולחנות.

הלכתי ופרשתי מן התורה ושמעתי
לעצתו, וראיתי (כי לא לאדם דרכו), לא
לכל אדם מועיל יגיע כפו בעולם הזה,
כמו שנאמר (קהלת ט, יא) לא לחכמים
לחם ולא לנבונים עושר, ונראה זאת

מאי קא משמע לן, דהא בלא הא לא סגי, לזה עשה גם כן שהתפלל קודם למי שהעושר שלו ואח"כ חזר על פרנסתו, ואף על פי כן לא מצא.

אמינא גנבי איכא הכא: פי' שקליפת נוגה היא הגונבת השפע מן הקודש, והוא בעונותיהם של בני אדם, שאינם נושאים ונותנים באמונה ומאנין את חבריהם, כן היא עושה ומאנה את הקדושה וגונבת נפשות ר"ל, על כן נאמר (משלי א, יט) כי ארחות בוצע בצע את נפש בעליו יקח, לכך סבר שהיא גנבה שפעו ומזונותיו, שלכך אמר גם כן (נדה שם) ישא ויתן באמונה,

ואראה לישא וליתן באמונה [ואפשר שיועיל לי].

אמר לי, לא תועיל, כי גלגל הוא החוזר בעולם, לא בזכותא תליא מילתא אלא במזלא (מו"ק כח, א), כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין לט, ב) כמו שאמרו (עירובין כב, א), היום לעשותם ומחר לקבל שכרם, וזה אמרו **גלגלא דרקיעא הוא דהדר**, על כן לא תשמע לעצת היצה"ר לבטל מהתורה, ושכר מעשיך נשמר עד למחר.

נטר עד למחר הכא: שתבא לכאן.

ומשכחת לה: ותמצא כל שכרך מוכן.

